

Jugar a no perdre

L'onada de vagues a França expressa l'exasperació d'una societat decebuda i desorientada per l'evidència que res ja no pot ser com era. Sobretot el maig del 68.

Imaginín-se un partit de tennis entre dos jugadors que intercanvien cops incessantment i amb ràbia, però que cada vegada llencen la pilota contra el públic. Naturalment, al públic li fa mal, però no sap a quin dels dos ha d'esbrancar.

La guerra oberta a França entre el Govern neogaullista d'Alain Juppe i els sindicats és com aquest matx impossible. Sobretot, impossible de guanyar: el terreny de joc que es trepitja —un sistema de protecció social orgull de la República però molt malmès per anys de disfuncions— és relliscós, i totes dues parts temen prendre mal.

Ningú que no estigui obnubilat no discuteix a França l'absoluta necessitat de reformar la Seguretat Social: encara que només sigui per mirar d'eixugar-ne un dèficit —més de sis bilions de pesetes— que en compromet molt seriosament la pura supervivència. El Govern vol posar-hi remei amb un pla que, a banda dels aplaudiments consabuts, també rep els d'un ampli ventall de tècnics i intel·lectuals no gens sospitosos de simpatitzar amb el liberal-neogaullisme en el poder. I, fins i tot, de Nicole Nonat, la líder de la CFDT, la central més votada en les últimes eleccions sindicals.

Per què, doncs, les mobilitzacions, les vagues, el caos? Per què els sindicats, amb l'argument que és absolutament injust que el Govern pretengui eliminar el privilegi del funcionariat de cotitzar només 37,5% per obtenir la pensió de jubilació completa —i no el 40%, com la resta d'assalariats— aconseguen parilitzar tot el país? I encara més: per què dos terços dels francesos, malgrat tots els inconvenients, donen suport als vaguistes?

La vaga a França ha col·lapsat les ciutats. Els límits de la paciència dels ciutadans francesos determinaran la durada de l'onada de vagues.

Promeses, promeses... Jacques Chirac va saber seduir l'electorat d'una societat ciclotímicament que estava farta de Mitterrand, avorrida, en el sentit literal, de badallar, per la gestió de Balladur i, en uns temps d'incertesa econòmica i social i sense punts de referència clars, enyorada de la figura del general De Gaulle. Tot i que Chirac no era precisament un desconegut, els francesos van optar per un programa electoral que ho prometia tot i tot el contrari alhora.

Sis mesos després, veuen que el Chirac president aplica amb entusiasme la política que era fustigada pel Chirac candidat en tots i cadascun dels seus mítings de campanya. "Massa impostos maten l'impost", deia. Avui, la major part de les llars franceses estan taxades per almenys tres impostos nous. Només és un exemple.

Entre la retòrica corporativista i imobilista dels sindicats i el comporta-

ment matusser d'uns governants que han dilapidat en pocs mesos tot el crèdit d'una victòria, els ciutadans francesos han optat per la protesta. Hi coincideixen conjunturalment amb l'estratègia sindical. Però el problema va molt més enllà: s'obre un fossat molt profund entre governants i governats, un fossat del qual no és prudent pensar que els pugui treure cap alternativa política creïble a curt termini: el Partit Socialista intenta digerir la pesant herència del mitterrandisme, desorientat i gairebé absent en la crisi actual.

Mentrestant, una societat ansiosa, obligada a conviure amb els problemes irròsols de l'atur, la marginació o la immigració, i conduïda —malgrat tots els seus impulsos bàsics— cap a l'horitzó de Maastricht, assisteix a l'intercanvi de cops d'un matx que tots dos contendents miren de no perdre. Si aquesta hipòtesi és possible.

Jordi Ferrerons (París)